

VTV

Vlaamse Tennisvereniging

www.vtv.be

Kidstennis@ school

KIDSTENNIS@SCHOOL

Inleiding

VTV-KidsTennis is een opleidingsproject voor kinderen van 3 tot 12 jaar. Het grootste doel is om de kinderen op een correcte en leuke manier te leren tennissen.

Het sporttechnisch concept is vrij eenvoudig. Aan de verschillende vaardigheidsniveaus wordt een kleur toegekend. Per kleur stijgt de moeilijkheidsgraad, worden de terreintjes groter en de tennisballen zwaarder. De kinderen kunnen overgaan naar een volgende kleur (niveau) wanneer ze slagen voor een aantal testjes.

Het project is oorspronkelijk gemaakt voor trainingen op clubniveau, maar wordt in deze bundel vertaald voor grotere groepen op een beperkte ruimte. Wij wensen jullie dus veel succes met Kidstennis@school.

Praktische informatie:

Materiaal en terreinen

Voor materiaalgebruik moeten we ons trachten in te leven in het lichaam van het kind. We weten dat...

- een 6-jarige op een normaal tennisterrein kan vergeleken worden met een volwassen speler die op een voetbalterrein over een volleybalnet moet tennissen
- het kind een groot racket aanvoelt zoals een volwassene een 'giant'racket
- de visuele waarneming bij het kind of de beginner (inschatten van een balbaan, reactievermogen op een visuele prikkel) nog maar deels ontwikkeld is
- een gewone tennisbal boven de schouders van het kind botst

... dus dan is het evident dat we voor de beleving, plezier en correcte ontwikkeling van de techniek, het materiaal en het terrein aanpassen aan de groei en het niveau van het kind.

Het terrein:

De grootte van het terrein en de hoogte van het net groeit mee met het kind. Het is pas in groen, dat we een volledig terrein met normale nethoogte gaan benutten voor 2 spelers. Je kan het terrein aanpassen aan de ruimte die je ter beschikking hebt en liefst verkleinen bij jongere kinderen of als het niveau lager is.

- Voor het opstellen van het net (80cm) heeft men verschillende mogelijkheden: een toversnoer, verkeerslinten tussen twee stoelen, twee Zweedse banken op elkaar,... In de handel zijn er tevens kleinere tennissetten te verkrijgen.
- Als er doelen nodig zijn om naar te mikken is het gebruik van hoepels niet ideaal (verschuiven, ballen botsen weg op de rand,...). Veel praktischer zijn kranten om naar te mikken of zones die afgebakend worden met krijt, plakband of plastic strips.

Het racket en de bal:

Er wordt gespeeld met een klein en licht racketje (gemakkelijk hanteerbaar) en een zachte bal (softbal of mousse balletjes). Voor het eerste en tweede leerjaar is het aangewezen om met mousse balletjes te starten. Deze botsen trager zodat de jongste leerlingen betere controle hebben en dat men met eenvoudige, correcte technieken kan leren tennissen.

Gratis ontleendienst

Bij de Vlaamse Tennisvereniging kunnen steeds tennisracketjes en softballen gratis ontleend worden. De adressen van deze ontleendiensten vindt u in onderstaand kader. Men dient dit wel steeds tijdig telefonisch aan te vragen (zeker 6 weken op voorhand).

Voor Antwerpen: Weverbergh Hugo M.Joostenslaan 4 2980 Zoersel 03/384.05.45	Voor Oost-Vlaanderen: Pauwels Walter A.Baeyensstraat 75 9040 St Amandsberg 09/228.56.57
Voor West-Vlaanderen: Deschamps Gilbert Enclus Du Haut 5A 7750 Orroir 069/45.47.92	Voor West-Vlaanderen: Maesele Jef Nieuwstraat 6 8810 Lichtervelde 051/72.56.51
Voor Limburg: Carmans Yvo H.Van Veldekesingel 150 b76 3500 Hasselt 011/87.08.27	Voor Vlaams-Brabant: Van Den Bosch Jo Blerebergstraat 38 3390 Tielt-Winge 016/63.49.11

U kan voor goed tennismateriaal ook steeds terecht bij
DUNLOP-SLAZENGER GROUP BENELUX
(Elmar Gerth: +31402646930 en egerth@dunlopsports.nl)

TENNISPLANET
(www.tennisplanet.com)

Tennis op school

Wanneer zetten we tennis in de jaarplanning?

In schoolsituaties is het vaak niet mogelijk om over een overdekte accommodatie te beschikken. Daarom worden de tennislessen in de scholen meestal in het voorjaar of de zomer gegeven, zodat er outdoor kan gespeeld worden (speelplaats, basketbalterrein, verhard voetbalveld,...). Dit is uiteraard de gemakkelijkste oplossing, maar door de aangepaste spelvormen (vrije opstelling van de leerlingen in de zaal, gebruik van muren, kleine terreintjes, beurtrol,...) is het zeker mogelijk met een beperkte sportaccommodatie de lessen tennis binnen te geven. Je hoeft dus niet persé de terreinen van de tennisclub te vragen, al lijkt het voor de kinderen dan wel veel echter.

Het is een voordeel als je de lessenreeks op de school kan combineren met een 'echte' initiatieles op de club. Neem dus zeker contact met de tennisclub in jouw buurt. Ze kunnen de sportlessen misschien nóg leuker maken! Zoek je club in de buurt via www.vtv.be

De gebruiksklare lessen

Elke les uit deze handleiding is opgebouwd uit 3 delen: aanwakkering, kern en relaxatie/slotspel. Voor elk deel zijn er een aantal oefeningen uitgeschreven in opklimmende moeilijkheidsgraad.

De lessen zijn gemaakt om te leren tennissen, maar alle oefeningen dragen bij tot de algemene motorische ontwikkeling van de kinderen en zeer specifiek voor rollen, werpen, vangen, slaan, reageren, starten, stoppen, ...

Organisatievormen

Naast de balwisselingen op het terrein, zijn ook nog volgende organisatievormen mogelijk:

- vrije opstelling van de leerlingen in de zaal: voor alle behendigheidsoefeningen
- individuele opstelling tegenover de muur en per duo: voor repetitieve oefeningen
- beurtrol: 2 tennissen, 1 ballenrapen, 1 scheidsrechter (ideaal om plaats uit te sparen)
- circuitvorm: hierin werken de leerlingen in kleine groepjes (per 4) gedurende een korte tijd aan een bepaalde post en schuiven dan door naar een volgende oefening. Door de oefeningen op deze manier aan te bieden kan men veel plaats besparen en een zeer actieve les geven. Een dergelijke les werd in deze handleiding niet uitgeschreven, maar is gemakkelijk op te stellen. Men neemt alle hoofd oefeningen uit één bepaalde les en verdeelt die over de beschikbare ruimte.

WIT PEUTER- EN KLEUTERTENNIS

ALGEMEEN

Richtleeftijd	3-4-5jaar
Terrein	Polyvalente zaal
Concept	PLEZIER (kids bewegen, spelen en maken plezier)
Kernwoorden	Spontane motoriek - Observatie - Differentiatie - Algemene motorische vaardigheden - Coördinatie - Bewegen en spelen - Plezier

Onze 'digitale' maatschappij gaat gepaard met bewegingsarmoede. Op een leeftijd waar kinderen de basis leggen voor hun verdere motorische ontwikkeling wordt dit vandaag de dag amper ingevuld.

Het werken met kleuters vergt een specifieke aanpak. Kleuters hebben vaak angst voor het onbekende en zullen over de streep moeten getrokken worden om mee te doen. Daarom stellen we voor om te starten in het klaslokaal met het materiaal (ballonnen, ballen, bierviltjes, lintjes, enz...) te versieren met stiften en verf, dit zal al een stukje van hun drempelvrees overwinnen.

Ook de begeleiding vergt een specifieke methodiek en didactiek. Alles vertrekt vanuit de spontane motoriek. Om dit te bereiken zullen we situaties aanbieden die uitnodigen tot bewegen op eigen wijze, in eigen tempo en op eigen niveau. Als lesgever moeten we differentiëren zodat alle kinderen 'lukken' in de spelvormen.

Onderstaand vind je een differentiatietabel over hoe vaardigheden gemakkelijker/moeilijker te maken.

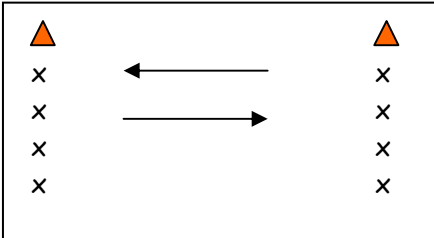
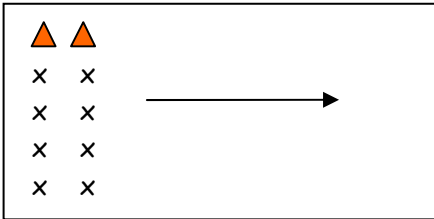
Vaardigheden	Gemakkelijker	Moeilijker
Richten (werpen, rollen)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afstand kleiner maken ▪ Doel groter maken ▪ Grotere bal 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Afstand vergroten ▪ Doel kleiner ▪ Kleinere bal
Vangen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meer tijd geven (bijv. ballon) ▪ Grotere bal ▪ Afstand kleiner maken ▪ Verbaal ondersteunen 'en pak' 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snellere bal (zwaarder en kleiner) ▪ Grotere afstand ▪ Met een hand vangen
Slaan	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meer tijd geven ▪ Grotere bal ▪ Slaan met handen ▪ Mikken naar groot doel ▪ Verbaal ondersteunen 'en tik' 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snellere bal ▪ Grotere afstand ▪ Mikken naar kleiner doel ▪ Slaan met een slaginstrument
Evenwicht en balans	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oefenen op de grond ▪ Blote voeten ▪ Aandacht richten op één punt 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oefenen op smallere hindernissen ▪ Hindernissen moeilijker maken (blokjes onder touw)
Afremmen	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Meer tijd geven om af te remmen (eeeeeeen stop!) ▪ Stappen en stoppen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snel stoppen (stop!) ▪ Snel lopen en stoppen

De lesactiviteiten zijn aanvankelijk vrij individueel gezien de 'egocentrische' natuur van kleuters. Tijdens de lessenreeks worden partnerspelvormen geïntegreerd in de lessen om kleuters te leren samenwerken.

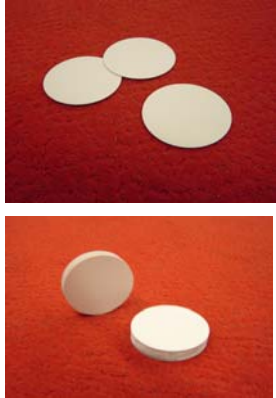
Met deze lessen laten we kleuters in een 'kleutertenniswereld' bewegen en spelen. Je zal zien, de kleuters zullen enthousiast zijn: ze zullen veel spelen, lachen, plezier beleven en vriendjes maken. Met de inhoud van de lessen kan minimum een lestijd van één uur worden ingevuld.

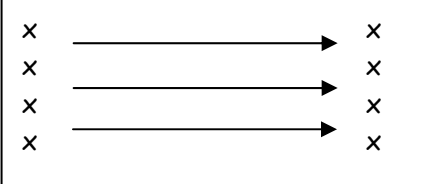
Veel succes!

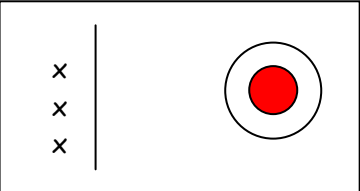
Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Werpen en vangen in beweging ▪ Springen en huppelen 																																										
-1-	Materiaal: kussentjes van ca. 40cm x 40cm, lint, kegels, touw, krijt, blikken, pittenzakken of potjes																																										
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie																																									
<i>Aanwakkering</i>																																											
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Per 2 kleuters een kussen. Bedenk een manier om het kussen te vervoeren. Opdracht wordt staand, zittend, knielend, liggend uitgevoerd. ▪ Spelvorm. Houd je huis schoon. In de zaal wordt een lint gespannen dat de zaal in 2 delen (huizen) verdeeld. De groep wordt in 2 gesplitst. Elke groep heeft zijn eigen huis met een stel kussens. Op signaal mogen de kleuters de kussens van hun eigen huis in het huis van de tegenpartij gooien. Iedere ploeg probeert om zo weinig mogelijk kussens in zijn eigen huis te hebben. Op signaal van de lesgever stopt iedereen met gooien en wordt gekeken welke groep het minste kussens in zijn huisje heeft. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: laat de kleuters tegen deze les een kussen meebrengen <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <table style="margin: auto;"> <tr> <td>x</td><td></td><td>x</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td> </tr> <tr> <td></td><td>x</td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td></td><td>x</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td><td>x</td> </tr> <tr> <td>x</td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td><td></td><td></td><td></td><td>x</td><td>x</td> </tr> </table> </div>	x		x						x	x		x	x	x					x	x				x					x	x	x	x			x	x				x	x
x		x						x	x																																		
	x	x	x					x	x																																		
			x					x	x	x																																	
x			x	x				x	x																																		
<i>Kern</i>																																											
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Inschatten 'balbaan' ▪ Lichaamsperceptie ▪ Gericht gooien 	<p><u>Werpen en vangen in beweging</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Experimenteerfase: wat kan je allemaal doen met een kussen? ▪ Wie kan er... <ul style="list-style-type: none"> - het kussen opgooien en terug vangen - het kussen opgooien en laten landen op je handen, voeten, hoofd, rug,... - het kussen opgooien en voor je, achter je laten landen - het kussen opgooien, in de handen klappen en terug vangen - het kussen opgooien, rond de lichaamsas draaien en terug vangen ▪ Wie kan er slommen tussen de blikken met... <ul style="list-style-type: none"> - kussen op het hoofd - kussen op de rug - kussen tussen de benen ▪ De kleuters trachten met hun kussen onderhands een blik uit de rij om te gooien. Ze gooien vanuit stand met 1 voet voor. ▪ Vorige oefening wordt herhaald maar het kussen wordt bovenhands gegoid 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: eventueel op muziek (ritme) ▪ Tip: slepen met een kussen kan alleen op een gladde ondergrond ▪ Alle kleuters hebben een kussen en staan verspreid in de zaal opgesteld <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <table style="margin: auto;"> <tr> <td>xxxx</td><td>o</td><td>o</td><td>o</td><td>o</td> </tr> <tr> <td>xxxx</td><td>o</td><td>o</td><td>o</td><td>o</td> </tr> </table> </div>	xxxx	o	o	o	o	xxxx	o	o	o	o																															
xxxx	o	o	o	o																																							
xxxx	o	o	o	o																																							
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ontdekken voorkeurvoet 	<p><u>Springen en huppelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Springen over het kussen: De kussens worden in een grote cirkel gelegd. De afstand tussen de kussens bedraagt minimum 1m. Elke kleuter gaat aan een kussen staan. Kan je...: <ul style="list-style-type: none"> - springen over je eigen kussen - afstoten op 1 voet en over je eigen kussen springen - afstoten op beide voeten en over je eigen kussen springen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: herhaal dit zowel voorwaarts, rugwaarts als zijwaarts 																																									

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Snelheid ▪ Inschatten 'balbaan' met voorwaartse/ zijwaartse verplaatsing ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Reactiesnelheid ▪ Wenden en keren ▪ Inhibitie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Herhaal deze uitdagingen al lopend in cirkelvorm tot je terug aan je eigen kussen bent ▪ Groepsspel. "De kussenregen". Maak een kasteel aan de hand van banken, kegels, of touwen. Leg de kussens in het kasteel. Laat de kleuters zich opstellen rond het kasteel. Duid 3 of meer kleuters aan die in het kasteel mogen staan (bewakers). De kleuters die in het kasteel staan moeten proberen het kasteel leeg te maken. Ondertussen trachten de andere kleuters de kussens terug in het kasteel te werpen. Op het signaal van de lesgever stopt het spel en worden de kussens in het kasteel geteld. Welke bewakers eindigen met het minste aantal kussens in het kasteel. ▪ Vangen van het kussen in beweging: de kleuters staan opgesteld op 2 rijen. Elk duo heeft 1 kussen. <ul style="list-style-type: none"> - De kleuters gooien het kussen om beurten naar elkaar (begin dicht bij elkaar, en bij lukken steeds een stapje achteruit) - Herhaling vorige oefening, maar de kleuter die gooit blijft staan, de andere loopt dichterbij. De kleuter moet dit kussen met 2 handen trachten te vangen. De kleuter loopt terug naar de rij en wordt nu diegene die gooit. - Herhalen van vorige oefening maar kleine potjes of kersenpittenzakjes worden op de baan geplaatst. De kleuters mogen de hindernissen niet raken. ▪ Vangen van het kussen in beweging: de kleuters staan opgesteld per 2 op 2 rijen, dicht bij elkaar. Elk duo heeft 1 kussen. De kleuter die het kussen vangt loopt rugwaarts, weg van de gooiende kleuter. De kleuter tracht het kussen tijdens het rugwaarts vorderen met 2 handen te vangen. Als hij het kussen heeft, keert hij terug en wordt gooiër. ▪ Spelvorm. "De muur van China". De kleuters staan aan de ene kant van de zaal opgesteld achter een lijn. De kleuters moeten de zaal (China) oversteken. In het midden van China staat een muur (2 krijtlijnen). <ul style="list-style-type: none"> - Laat de kleuters op signaal van de lesgever enkele keren de zaal oversteken. - Kies een "muurwachter" (tikker) die zich op de muur plaatst. De muurwachter mag tikken, maar mag zich enkel verplaatsen op de "muur". Wie aangetikt wordt, neemt plaats op de "muur". (de voeten worden "vastgeplakt"). De aangetikte kleuters kunnen met de handen mee tikken. 	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: bij de eerste spelbeurten gaan aangetikte kleuters even opzij staan. Pas indien de kinderen voldoende vertrouwd zijn met het overloopspel, kun je het 'vastplakken' van de voeten aanbrengen.
<i>Relaxatie</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lichaamsperceptie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De kleuters staan verspreid in de zaal opgesteld. Het kussen ligt voor hen op de grond. Op signaal leg je je neer op de grond, maar zorg dat... <ul style="list-style-type: none"> - je hoofd op het kussen ligt - je benen op het kussen liggen - voeten, handen, buik, rug, knieën,... op het kussen liggen 	

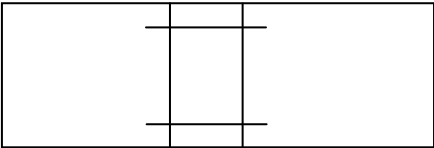

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dragen, schuiven en rollen van een voorwerp ▪ Slaan op een voorwerp met de hand, of met een instrument 	
-2-	Materiaal: ronde bierviltjes, kegels, stoelen, ballon, kranten, groot doek of laken, 2 touwen	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ De bierviltjes liggen verspreid door de zaal. De kleuters bewegen vrij door de zaal. Als de lesgever een grote bal op de grond botst, gaat elke kleuter zo snel mogelijk op een bierviltje staan. ▪ Een aantal van de bierviltjes zijn in het rood, het groen, het geel,... gekleurd. De kinderen bewegen vrij door de zaal. Wanneer de lesgever rood roept, gaan de kleuters zo snel mogelijk alle rode bierviltjes tikken. ▪ De bierviltjes worden iets dichtert tegen elkaar geschoven. De kleuters stappen of springen van het ene op het andere bierviltje zonder de grond te raken, of noem het spel "Wie valt niet in het water?" 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deze oefening kan ook op muziek gedaan worden. De kleuters dansen op de muziek en als de muziek stopt, gaan de kleuters op een bierviltje staan.
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creativiteit ▪ Evenwicht ▪ Lichaamsperceptie 	<p><u>Dragen, schuiven en rollen van een voorwerp</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Werken met bierviltjes. Wat kan je allemaal doen met één bierviltje? Ontdek zelf. ▪ Wat kan je doen met een stapel van acht op elkaar geplakte bierviltjes (ronde)? ▪ Wie kan een bierviltje op zijn hoofd, zijn rug, zijn buik, zijn arm dragen en vrij bewegen door de zaal zonder het te laten vallen? ▪ Vorige oefening uitvoeren: <ul style="list-style-type: none"> ▪ al stappend ▪ lopend ▪ met muizenstappen ▪ met reuzenstappen ▪ voorwaarts, rugwaarts of zijwaarts ▪ gebogen, zittend, kruipend of liggend 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: elke kleuter kan in de klas een stapeltje op elkaar geplakte bierviltjes kleuren.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Richting kunnen geven aan een voorwerp ▪ Ontwikkeling van de voorkeurshand ▪ Snelheid ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Richting kunnen geven aan een voorwerp 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Een bierviltje op het hoofd dragen bij een slalom tussen kegels. ▪ Een bierviltje op de rug dragen en door de benen van de partner kruipen. <p>Spelvorm: Er liggen veel bierviltjes op de grond.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De kleuters stappen of springen van het ene op het andere bierviltje zonder de grond te raken. ▪ Vier burchten (in de hoek van de zaal). Op signaal moeten de vier groepen trachten zoveel mogelijk bierviltjes naar hun burcht te brengen. (telkens één per één) <p>Spelvorm: Twee stapels bierviltjes per 2 kleuters. De kleuters staan op 2 rijen tegenover elkaar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De kleuter uit de éne rij schuift een stapeltje bierviltjes zonder te lossen naar zijn partner aan de overkant. Deze oefening wordt zowel vooruit als achteruit uitgevoerd, traag en snel. ▪ De kleuters schuiven hun stapeltje bierviltjes met de hand met een krachtige beweging naar elkaar. <ul style="list-style-type: none"> - met willekeurige hand, met de ene hand, met de andere hand - deze oefening wordt zittend met benen gespreid, knielend, hurkend, staand uitgevoerd. ▪ Vorige oefening herhalen, maar het schuiven van het voorwerp moet met de voeten gebeuren. <ul style="list-style-type: none"> - met willekeurige voet, met de ene en met de andere voet <p>Spelvorm: Zakdoekje leggen, niemand zeggen, 'k heb de hele dag gewerkt, twee paar schoenen heb ik afgewerkt, één van stof en één van leer, hier leg ik mijn zakdoek neer.</p> <p>Spelvorm: Het rollen van een stapeltje bierviltjes.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het stapeltje bierviltjes naar de overkant rollen en voor het bij de partner is pakken. ▪ Het stapeltje bierviltjes naar de overkant rollen. Het voorwerp inhalen en onder je benen door laten gaan. ▪ Het stapeltje bierviltjes naar de overkant rollen. Het voorwerp inhalen en erover springen. ▪ Het stapeltje bierviltjes naar de overkant rollen. Het voorwerp inhalen en er rond bewegen. ▪ Op het traject tussen twee kleuters wordt een stoel geplaatst. De kleuters proberen om beurt het stapeltje bierviltjes tussen de poten van de stoel te rollen. 	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px 0;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: het schuiven naar elkaar kan best eerst dicht bij elkaar gebeuren om daarna de afstand te vergroten.
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Ontwikkelen voorkeurshand ▪ Ruimteperceptie ▪ Oog-voetcoördinatie ▪ Ontwikkelen voorkeursvoet 	<p>Spelvorm: "schuifspel"</p> <p>Op de grond wordt een roos getekend. De kleuters proberen een stapeltje bierviltjes zo goed mogelijk in het midden van de roos te schuiven of te rollen.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Behandelen van een ballon: Elke kleuter heeft een ballon. <ul style="list-style-type: none"> - Zo hoog mogelijk slaan van een ballon. - De ballon levend houden door hem neerwaarts tegen de grond te slaan. <ul style="list-style-type: none"> - met éne, andere hand, beide handen - Afwisselend op de ballon slaan en in je handen klappen. - De ballon zo ver mogelijk slaan en terug proberen vangen zonder dat hij de grond raakt. - De ballon omhoog gooien, omhoog koppen en vangen met beide handen. - De ballon omhoog koppen en zolang mogelijk met het hoofd in de lucht houden. - De ballon met zowel de éne als de andere voet vooruit schoppen door de zaal. - Idem vorige oefening maar afwisselend met éne en met andere voet. - Een deel van de kleuters proberen de ballon met een pingpongallet omhoog te tikken en zolang mogelijk in de lucht te houden, terwijl andere kleuters dezelfde oefening uitvoeren met een opgerolde krant. - Partneroefening: kleuter A werpt de ballon omhoog, kleuter B probeert ballon omhoog te slaan met opgerolde krant of pallet, kleuter A vangt de ballon voor hij de grond raakt. 	<p>Het schuifspel:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: de oefeningen met de ballon kunnen eerst gedaan worden in een open ruimte en daarna in een gesloten ruimte (tussen 2 touwen).
<i>Relaxatie</i>		
	<p>Ballonnen verzamelen in de doos.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De ballonnen worden op een groot doek gelegd. De helft van de kleuters houdt het doek vast en op een teken van de lesgever gaan ze samen wapperen. De ballonnen die buiten het doek dwarrelen worden opgevangen door de andere helft van de kleuters of teruggeslagen op het doek. De ballonnen die van het doek op de grond vallen moeten blijven liggen. Welke groep heeft de meeste ballonnen gevangen of teruggeslagen op het doek? 	

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> Zwaaien en draaien Werpen 	
-3-	Materiaal : stoffen linten van 5 cm breed en 1m lang, hoepels, toversnoer	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelen van de voorkeursvoet 	<ul style="list-style-type: none"> Rondlopen met lint in de hand. Lint zwaait achter hen aan. De lintjes worden willekeurig in de zaal gelegd. Rondlopen in de zaal en telkens over de lintjes springen. De lintjes worden per 2 evenwijdig in de zaal gelegd (0,5m - 1m). Op die manier maken we kleine beekjes waar de kleuters kunnen overspringen. De lintjes worden in kruisvorm op de grond gelegd (X). Wie kan er met beide voeten over de 'benen' van het kruis... <ul style="list-style-type: none"> voorwaarts springen achterwaarts springen zijwaarts springen 	 <ul style="list-style-type: none"> Observatie: met welke voet stoten ze best af <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> Laat hen springen met beide voeten, de ene voet en de andere voet. Springen over de 4 'benen' van het kruis.
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Creativiteit Ontwikkelen van de voorkeurshand Oog-handcoördinatie Ritme 	<p><u>Zwaaien en draaien</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Experimenteren: wat kan je allemaal doen met het lint? Laat de kleuters vrij experimenteren. Heen en weer zwaaien. Wie kan er zwaaien met het lint... <ul style="list-style-type: none"> voor het lichaam op- en neerwaarts voor het lichaam heen en weer zwaaien boven het hoofd heen en weer zwaaien opzij van het lichaam op- en neerwaarts zwaaien <ul style="list-style-type: none"> telkens met de ene hand, met de andere hand langzaam zwaaien, snel zwaaien staand, zitten of liggend op de rug zwaaien in stand, lopend, huppelend of dansend Bewegingsverhaal met wind: <ul style="list-style-type: none"> we gaan naar het bos > draaien en zwaaien met het lint zie hoe de wind door de bomen waait > met het lint in alle richtingen zwaaien de bladeren vallen op de grond > het lint in alle richtingen gooien 	<ul style="list-style-type: none"> Tip: zwaaien is het heen en weer, op en neer of van voor naar achter bewegen. Draaien is het in het rond bewegen, linksom of rechtsom. <p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> De kleuters hebben voldoende plaats nodig Eventueel op ritme van muziek laten zwaaien

	<ul style="list-style-type: none"> - kijk, de eekhoortjes springen van boom tot boom > springen op beide voeten en het lint zwaaien in een golfbeweging - het is laat geworden, we gaan terug naar de tennisclub > lopen in groep met het lint achter je aan 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lichaamsbesef ▪ Ontwikkelen voorkeurshand ▪ Ontwikkelen grove motoriek ▪ Gericht gooien ▪ Snelheid, wendbaarheid 	<p><u>Werpen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Onderhands gooien met het lint. De kleuters werpen het lint in een prop omhoog en trachten het lint zelf terug te vangen. Wie kan het lint opgooien en terug opvangen... <ul style="list-style-type: none"> - in je hand - op je voet - op je hoofd - op je rug - opgooien tegen het plafond en terug opvangen in de handen ▪ Ver gooien. Wie kan het lint vanachter een lijn voorbij een tweede lijn gooien... <ul style="list-style-type: none"> - onderhands - bovenhands (zoals een speer) - vanuit een draaibeweging (zoals een discuswerper) ▪ Gericht ver gooien. Thv de tweede lijn leg je een laken (= eiland). Wie kan zijn lint op het droge krijgen? ▪ Spelvorm. Overloopspel, smokkelaartje. We maken in het midden van de zaal een zone waar 2 tikkers staan. Aan beide uiteinden leggen we een smalle zone. De kleuters lopen over en trachten een lint (bal, pittenzak...) over te brengen naar hun kamp. Als de tikker hen kan pakken moeten ze hun lint (smokkelwaar) afgeven aan de tikker en terugkeren naar hun kamp voor nieuw smokkelwaar. Als ze het lint overgebracht hebben mogen ze langs de zijkant terug passeren. Wie heeft op het einde het meeste linten, de tikkers of de smokkelaars? ▪ Per 2, 1 kleuter houdt de hoepel vast. De andere kleuter gooit het lint (in een prop) door de hoepel. Regelmatig wisselen. <ul style="list-style-type: none"> - de hoepel verticaal houden - de hoepel horizontaal houden <ul style="list-style-type: none"> - telkens onderhands/ bovenhands gooien ▪ Per 2. Aan een horizontaal opgehangen touw (2 à 3m hoog) hang je hoepels op. De 2 kleuters staan tegenover elkaar met de hoepel tussen hen in. Welk team kan... <ul style="list-style-type: none"> - afwisselend het lint in een prop door de hoepel gooien en telkens vangen ▪ Per 2. Eieren vangen. Telkens ze het lint over en weer gegooid (en gevangen) hebben zetten ze een kleine pas achteruit. Welk team raakt het verst uit elkaar. ▪ Per 2. De kleuters gooien het lint in een prop over een toversnoer zonder het te laten vallen. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Laat de kleuters gooien met de ene hand, met de andere hand, met beide handen. ▪ Observatie: met welke hand gooien ze het best <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: de kleuters kunnen gooien vanuit frontale stand als zijwaartse stand. In zijwaartse stand zullen de jongste kleuters dikwijls dezelfde voet voor zetten als de hand waarmee ze gooien. Laat hen ontdekken hoe ze kunnen gooien met hun ander voetje voor.

Relaxatie

- Per 2. De kleuters staan in een rij achter elkaar (lange rij met tweetallen). De kleuters houden het lint vast, elk aan een uiteinde.
  - het eerste paar houdt het lint strak omhoog en de andere paren kruipen eronderdoor. Ieder koppel dat onder de 'brug' gepasseerd is, houdt ook zijn lint omhoog.
  - hetzelfde maar nu houden de paren het lint laag bij de grond en moeten de erover stappen.
  - de paren staan dicht op elkaar (compacte rij). Het achterste paar gaat verder uit elkaar staan, houdt het lint hoog en strak en loopt naar voren waarbij ze met hun lint over alle kleuters heen gaan. Als ze vooraan zijn, vertrekt het volgende paar.

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Springen en huppelen ▪ Slaan van een ballon zonder en met instrument 	
-4-	Materiaal: muziekinstallatie, touwen (2m), ballonnen, kegels, kranten, bank	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gevoel voor ritme ontwikkelen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vrij bewegen in de zaal op het ritme van de muziek. Lopen, rennen, springen, huppelen, hinken,... ▪ Bewegen op muziek. Neem muziek die de bewegingsvormen aangeeft (bijv. kabouterdans) 	
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creativiteit ▪ Ritme ▪ Ruimte- en tijdsperceptie ▪ Simultaan bewegen 	<p><u>Springen en huppelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle kleuters leggen ver uit elkaar een touw (1m - 1,5m). De kleuters lopen vrij in de zaal rond en springen over de touwen ▪ Experimenteren: wat kunnen we doen met het touw... ▪ Elke kleuter staat bij een touw. Op signaal van de lesgever (handenklap) springt de kleuter met beide voeten over het touw. Wie kan het ritme van de lesgever volgen? ▪ Met de voeten gespreid aan de uiteinden van het touw. Op signaal met beide voeten sluiten op het touw. Op een tweede signaal terug spreiden. Telkens afwisselen ▪ Elke kleuter staat aan het uiteinde van het touw met het gezicht naar het touw toe. Wie kan er op signaal van de lesgever met kleine zijwaartse bijtrekpassen het andere uiteinde bereiken. Op een tweede signaal terugkeren met bijtrekpassen. ▪ Zelfde oefening maar nu staan 2 kleuters tegenover elkaar aan het uiteinde van het touw. Ze houden mekaars handen vast. Op signaal gaan ze samen in bijtrekpas naar 	<div style="border: 1px solid black; padding: 10px; width: fit-content; margin: 0 auto;"> </div> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tip: zie je eigen in de spiegel ▪ Tip: zorg voor verschillend ritme (afwisselend traag en snel)

	<p>het andere uiteinden. Op een tweede signaal terugkeren met bijtrekpassen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wie kan zijn touw laten bewegen zoals een slang? Wie kan het touw laten bewegen op het ritme van handenklap (muziek)? ▪ Spelvorm. De kleuters staan in een grote cirkel rond de lesgever (straal is de lengte van het touw). De lesgever draait rond met het touw. Als dit passeert bij de kleuters moeten ze erover springen. Als een kleuter niet over het touw kan springen dan gaat de kleuter even aan de kant staan. Wie blijft er het langst staan? 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lichaamsperceptie ▪ Ontwikkelen van de voorkeurshand ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Oog-voetcoördinatie <ul style="list-style-type: none"> ▪ Oriëntatie in tijd en ruimte 	<p><u>Slaan van een ballon zonder en met instrument</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Iedere kleuter heeft een ballon. Wie kan op het ritme van de muziek de ballon omhoog tikken. Als de muziek stopt probeert de kleuter zo snel mogelijk de bal te vangen. ▪ Wat kan je allemaal doen met een ballon? Wie kan... <ul style="list-style-type: none"> - de ballon omhoog tikken (met de ene hand, de andere hand, afwisselend) - de ballon omhoog tikken met de rug van de hand, met de palm van de hand, met de vinger - al zittend de ballon omhoog tikken - vanuit zit (knieënstand, lig,...) de ballon tikken en ondertussen trachten recht te komen - de ballon zo ver mogelijk slaan en opnieuw vangen - de ballon met een opgerolde krant omhoog tikken - de ballon laten vallen uit de hand, omhoog schoppen en terug vangen - de ballon afwisselend slaan en schoppen ▪ Per 2 een ballon. Welk paar kan er... <ul style="list-style-type: none"> - elk om beurt de ballon omhoog tikken - elk om beurt de ballon omhoog tikken met een opgerolde krant ▪ Bewegingsomloop met ballon en opgerolde krant. Een 5-tal kegels staan in een rij opgesteld (ongeveer 2m tussen de kegels). Wie kan er... <ul style="list-style-type: none"> - slalom (stappend, lopend) tussen de kegels de ballon optikken en langs de zijkant van de zaal terugkeren (voorwaarts, rugwaarts) ▪ De 2 kleuters staan tegenover elkaar. Welk team kan... <ul style="list-style-type: none"> - afwisselend de ballon slaan zonder dat de ballon de grond raakt - hetzelfde maar nu met een opgerolde krant 	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; width: fit-content; margin: 10px auto;"> <p>xxx</p> <p>o o o o o</p> </div> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De kleuters mogen de ballon een aantal keer raken vooraleer ze de ballon terugspelen
<i>Relaxatie</i>		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle kleuters zitten in een grote cirkel. Allen samen zingen we een gekend liedje (kleuters kiezen). Op het ritme van het liedje tikken we de ballon op de grond. 	

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> Trekken en duwen Werpen en vangen met een instrument (bloempotje) 	
-5-	Materiaal: markeringshoedjes, bloempot (diameter 12cm) met tennisbal, dik touw, krijt, softballen	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Cognitief vermogen: als... dan... 	<ul style="list-style-type: none"> Markeringshoedjes worden verspreid in de zaal neergezet. De lesgever heeft een grote zitbal vast. <ul style="list-style-type: none"> Als hij de bal 1x laat botsen, moeten de kleuters bij een markeringshoedje gaan staan Als hij de bal 2x laat botsen, moeten de kleuters over een markeringshoedje springen Als hij de bal 3x laat botsen, moeten de kleuters met handen in voeten over een markeringshoedje stappen 	
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> Duwkracht. Trekkracht. 	<u>Trekken en duwen</u> <ul style="list-style-type: none"> Per 2. De kleuters houden de handpalmen tegen elkaar. Ze trachten elkaar naar de ene of de andere kant van de zaal te duwen. Per 2, 1 kleuter in ruglig op een laken (jutezak,...). De andere trekt de partner met beide benen over de grond. Op signaal wisselen van functie. Herhalen, maar nu trekken aan beide armen. Per 2. Rug aan rug zitten met armen in elkaar gehaakt. Ruggelings duwen met de voeten. Zitvlak mag ietsje omhoog komen. Spelvorm. Touwtrekken. Lang touw met in het midden een lintje. Trachten het lintje over de eigen krijtlijn te trekken? Wie zijn de Poppeyes? 	<ul style="list-style-type: none"> Tip: enkel mogelijk op gladde sportvloer
<ul style="list-style-type: none"> Oog-handcoördinatie Ontwikkeling van de voorkeurshand. Ontwikkeling van de fijne motoriek. Ruimte-, tijds- en lichaamsperceptie 	<u>Werpen en vangen met een instrument (bloempotje)</u> <ul style="list-style-type: none"> Experimenteren. In de zaal liggen bloempotjes en softballen. Wat kan je allemaal doen met bloempotje en softballen? Per 2. De kleuters staan in 2 rijen tegenover elkaar opgesteld. De ene kleuter heeft een softbal vast en rolt naar de andere kleuter die een bloempotje heeft. Welk paar kan er... <ul style="list-style-type: none"> rollen en het bloempotje zo houden dat de bal erin rolt rollen en het bloempotje op de softbal plaatsen <ul style="list-style-type: none"> de kleuter die de softbal gevangen heeft, rolt telkens de bal terug Elke kleuter heeft een softbal en een bloempot. Wie kan de bal... <ul style="list-style-type: none"> laten vallen met de ene hand en opvangen met het bloempotje in de andere hand 	Tips: <ul style="list-style-type: none"> Alle oefeningen telkens zowel met de ene hand als met de andere hand uitvoeren Regelmatig wisselen van functie Variëren in grootte van bloempotje (diameter)

- omhoog gooien met de ene hand en opvangen met het bloempotje
- omhoog gooien, laten stuiten en terug opvangen met het bloempotje
- omhoog gooien, 1, 2 of 3x laten stuiten en terug opvangen met het bloempotje
- omhoog gooien met het bloempotje en terug opvangen met het potje
- Elke kleuter heeft een softbal en een bloempotje. De kleuters stellen zich op tegen een muur. Wie kan de bal...
  - tegen de muur gooien en terug vangen (zonder bots/ met bots)
  - tegen de muur gooien en terug vangen met bloempotje (zonder bots/ met bots)
    - bij het vangen na de bots trachten we telkens verder en verder van de muur weg te gaan.
- Per 2. De kleuters staan in 2 rijen tegenover elkaar opgesteld. De ene kleuter heeft een softbal vast en werpt in een boogje naar de andere kleuter die een bloempotje heeft. Welk paar kan de bal werpen en vangen...
  - zonder dat de bal botst
  - na 1, 2 of 3x botsen
    - telkens verder en verder uit elkaar gaan zonder te missen
- Elke kleuter heeft een softbal en een bloempotje. De kleuters stellen zich op aan de ene kant van de zaal. Wie kan de bal rollen naar de andere kant, voorbij het balletje lopen en het bloempotje...
  - zo houden dat de bal erin rolt
  - op de bal plaats
- Spelvorm. Hoe snel kan je de bal pakken? De kleuters worden in 2 teams verdeeld. Er staat een plank (bank, buis,...) schuin opgesteld tegen het net. Telkens 1 kleuter van beide groepen komt bij de lesgever en stellen zich op met het gezicht naar het net. De lesgever laat een bal rollen en roept 'ja' als de kleuters mogen vertrekken. Wie eerst zijn bloempotje op de bal kan plaatsen krijgt een markeringshoedje voor de groep. Welke groep verzamelt het meeste markeringshoedjes.
- Beide kleuters staan opgesteld achter een lijn. De ene kleuter rolt de bal door de benen van de andere kleuter die een bloempotje vastheeft. Deze tracht zo snel mogelijk...
  - voorbij de bal te lopen en het bloempotje zo te houden dat de bal erin rolt
  - het bloempotje op de bal te plaatsen
- Spelvorm. 'Wie raakt over de grens?' In het midden van de zaal worden 2 krijtlijnen getrokken. 3 kleuters nemen plaats tussen de 2 lijnen. De overige kleuters worden in 2 gelijke groepen verdeeld. De ene helft van de zaal is België en de andere helft is Frankrijk. Probeer zoveel mogelijk ballen (softballen) van het ene land naar het

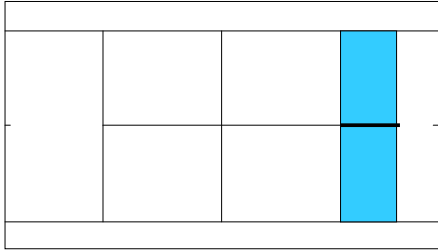
	<p>andere land te rollen. In het midden staan de grenswachter die de trachten zoveel mogelijk ballen tegen te houden. De spelers van elk land mogen een bal terugrollen naar de overkant op voorwaarde dat ze de bal controleren door het bloempotje erop te plaatsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - welke grenswachter onderschept het grootste aantal ballen? - welke groep heeft het minste aantal ballen in zijn land? 	
<i>Relaxatie</i>		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spelvorm. Meerdere groepjes. Iedere groepje heeft een toren van bloempotjes. Op signaal van de lesgever tracht iedere groep (vanachter een bepaalde lijn) zijn torentje zo snel mogelijk om te gooien. Welke groep is er eerst? ▪ Allen samenkomen en handen op elkaar leggen. We roepen: 'wij zijn de kampioenen van KidsTennis!' 	

Voor het peuter- en kleutertennis wordt geen evaluatieles voorzien. Tijdens de observatiemomenten van de lesgever is er voldoende tijd om de kinderen een beoordeling te geven. Het belangrijkste in de lessen zijn de motorische ontdekkingen en het leren 'samen' spelen.

Wenst u het volledige pakket van 24 lessen 'Kleutertennis' te bekommen? Dan kan u het KidsTennisboek kopen bij VTV: 02/548.03.00 of info@vtt.be voor 60€.

BLAUW

ALGEMEEN

Richtleeftijd	6-9 jaar	
Terrein		Breedte: 2,75m Lengte: 8,23m (= lengte tussen de enkelspellijnen) Nethoogte: 0,80m
Concept	LUKKEN (met controle 'over' en 'in' spelen)	
Kernwoorden	Juist contactpunt - Eenvoudige geraamtes - Coördinatie - Spelend leren - Plezier	

Blauw is de eerste stap in het VTV KidsTennis-project waarbij de kinderen 'echt' tennis spelen. Het materiaal en de terreingrootte worden proportioneel aangepast aan de leeftijd van het kind.

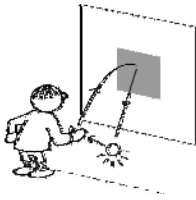
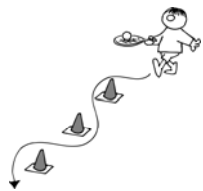
De technieken zijn nog zeer eenvoudig, ze vormen een basis waarop later kan verder gebouwd worden. **Eenvoudige geraamtes** en een goed **contactpunt** zijn cruciaal in Blauw. De slagbeweging wordt dus verkort: er wordt gestart van juist achter het contactpunt en de begeleiding is beperkt. Deze verkorting vindt plaats omwille van belangrijke didactische redenen:

- Het starten dicht bij het contactpunt helpt de speler om het juiste contactpunt te vinden. Heel wat jonge spelertjes hebben het moeilijk om de bal schuin voor te raken.
- Er wordt gewerkt met lichter materiaal op een kleiner terreintje waardoor de slagbeweging kan verkleind worden terwijl de spelers toch nog in staat blijven om de bal over het net te spelen. De grotere slagbeweging is dus nog geen noodzaak, er kan eerder gestreefd worden naar controle en juist contactpunt.
- Grote slagbewegingen bij jonge kinderen leiden vaak tot controleverlies waardoor de spelers niet tot balwisselingen komen en bijgevolg het spelplezier daalt.
- De slagbeweging wordt progressief opgebouwd van klein naar groot, van eenvoudig naar moeilijk. De opbouw hangt nauw samen met het terrein: de slagbeweging past zich aan aan de grootte van het terrein (tikken in korte zone, tikken met begeleiding in diepe zone, rechtstreekse voorbereiding en uitzwaai op het groter terreintje in Rood, enz...)

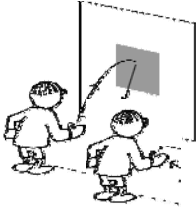
Blauw omvat veel **coördinatie**. Hoe jonger het kind, hoe belangrijker de algemene coördinatie. Coördinatie is voor tennissers een must en is daarnaast vooral op jonge leeftijd het meest trainbaar.

Tennissen is een complexe, fijn motorische sport en daarom niet altijd even gemakkelijk voor beginners, zeker niet voor jonge kinderen. Het accent in Blauw ligt dan ook op '**spelend leren**'. De leerstof wordt sterk vereenvoudigd en wordt op een speelse manier aangebracht. Zorg als lesgever dat je de leerstof op een spelgerichte, attractieve manier aanbrengt. De technische accenten zijn een streefdoel maar mogen het spelplezier niet in de weg staan. Te analytisch werken maakt het voor kinderen te moeilijk en beperkt hun natuurlijke drang om te bewegen. Hoe je de inhoud didactisch aanpakt, is bepalend om een tennisles zowel leerrijk als leuk te maken.

Veel succes!

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ballen rollen met precisie ▪ Bal zelf opwerpen en vangen ▪ Bal na de bots in FH tikken 	
-1-	Materiaal: kegels, net (touw), softballen, rackets, muur, tape/krijt	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cardiovasculaire opwarming ▪ Snelheid, wendbaarheid 	<p>De schattenbewaker</p> <p>Eén kind bewaakt een ton of een hoepel vol ballen. De andere kinderen proberen de ballen te pakken en naar hun eigen kamp te brengen. Als een kind wordt getikt, dan moet hij de bal terug leggen. De kinderen kunnen enkel getikt worden als ze een bal vasthebben. De speler die het meeste ballen verzamelt, wint.</p>	
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rollen: is vergelijkbaar met FH-beweging (vallen van de slagarm) 	<p><u>Ballen rollen met precisie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tussen 2 kegels rollen <p>Variaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ grotere/kleinere afstanden ○ verschillende ballen ○ met of zonder verplaatsing 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kegels op 1 m ▪ Afstand tot kegels is ca. 4m
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Ontwikkeling van de voorkeurshand. ▪ Ontwikkeling van de fijne motoriek. ▪ Ruimte-, tijds- en lichaamsperceptie 	<p><u>Bal zelf opwerpen en vangen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Werp de bal op en vang hem zonder bots <ul style="list-style-type: none"> ○ met 1 of 2 handen vangen ○ verschillende ballen ○ werpen, handen klappen, vangen ○ werpen, om de as draaien, vangen ○ werpen, door de benen buigen, de grond tikken, vangen ▪ Bal tegen de muur in een zone werpen en terug opvangen <ul style="list-style-type: none"> ○ Vangen na 1 bots, met 2 handen ○ Vangen na 1 bots, met 1 (dominante) hand ○ Vangen zonder bots, met 2 handen ○ Vangen zonder bots, met 1 hand 	<p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle oefeningen telkens zowel met de ene hand als met de andere hand uitvoeren
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Greep- en racketgewenning 	<p><u>Bal na de bots in FH tikken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bal in FH dragen in parcoursvorm ▪ Bal zelf omhoog tikken in FH na bots <ul style="list-style-type: none"> ○ Gemakkelijk: bots - tik - bots - vang (met andere hand) ○ Moeilijk: bots - tik - bots - tik - bots - tik - bots - ... ○ Zeer moeilijk: tik - tik - tik - tik - ... ○ Je kan dit ter plaatse, wandelend, huppelend, lopend,... 	

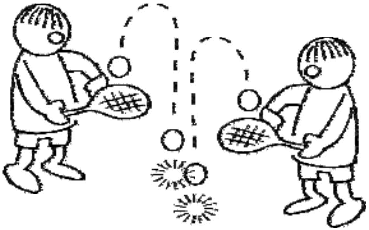
	<u>De juiste greep voor FH:</u> Geef het handvat van je racket een hand. Je kan ook je racket in je open hand leggen zodat de snaren evenwijdig met de grond zijn, je vingers wijzen naar boven	
<i>Eindspel</i>		
	1-2-3 piano De kinderen staan allemaal achteraan het terrein, met het racket in FH-greep. Kind A staat tegen de muur (draad, net), wanneer die zijn rug keert naar de andere kinderen en 1-2-3-piano roept, dan mogen de andere kinderen bewegen. Als kind A zich terug omdraait dan moet iedereen halt houden. Als kind A dan nog iemand ziet bewegen, dan moet deze terug naar het begin. Kind A gaat verder met omdraaien en 1-2-3 piano totdat een kind de muur (draad, net) kan tikken. Dit kind mag de plaats innemen van kind A. Dit kan ook geoefend worden met een bal op het racket. Wie niet juist staat, moet terug.	

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bal werpen en vangen ▪ Bal over het net in een zone werpen ▪ Bal na de bots in FH over het net tikken 	
-2-	Materiaal: net (touw), , softballen, rackets, muur, tape/krijt, kranten	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cardiovasculaire opwarming ▪ Snelheid, wendbaarheid 	Loop je suf! Elk kind staat bij zijn emmer (of racket). In de emmer liggen een aantal ballen. Op signaal moeten de kinderen zo snel mogelijk hun ballen in de emmer van een ander kind gaan leggen. Er mag maar 1 bal per keer worden verlegd. Probeer je eigen emmer leeg te maken. Wie daarin slaagt, wint het spel. Het is vrij moeilijk de eigen emmer vrij te krijgen, stop dus als lesgever het spel indien het blijft duren. Het kind die op dat moment het minste aantal ballen in zijn emmer heeft, wint.	
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Werpen en vangen 	<u>Bal werpen en vangen</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bal tegen de muur in een zone werpen en terug opvangen per 2 (1 kind werpt, 1 kind vangt) <ul style="list-style-type: none"> ○ Vangen na 1 bots, met 2 handen ○ Vangen na 1 bots, met 1 (dominante) hand ○ Vangen zonder bots, met 2 handen ○ Vangen zonder bots, met 1 hand 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gericht werpen en vangen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Bal over het net in een zone werpen</u> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Werpen met dominante hand

<ul style="list-style-type: none"> ▪ FH-tikken ▪ FH-balwisseling 	<ul style="list-style-type: none"> ○ per 2: 1 kind werpt, andere vangt de bal met 2 handen ▪ <u>Bal zelf opwerpen en de bal over het net in zone spelen met FH</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tegenspeler vangt de bal met 1 hand (2 handen) ○ Tegenspeler houdt de bal tegen met de racket ▪ <u>Bal na de bots in FH over het net tikken</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bal zelf opwerpen en tikken ○ Tegenspeler laten werpen en tikken ○ Tegenspeler houdt de bal tegen, laten botsen en terugslaan ○ Na de bots terugslaan 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Werp bal met een schommelbeweging over het net ▪ Gebruik een stuk krant als zone ▪ Toon en vraag nogmaals naar de juiste greep
<i>Eindspel</i>		
	<p>Spelen met levens Het kind start bij het begin met 3 levens. Wanneer hij een bal mist, dan verliest hij een leven. Wanneer het kind geen levens meer heeft, dan ligt hij uit het spel of verliest hij het wedstrijdje.</p> <p><u>Variaties:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ In een groepsvorm of in een 1-1 situatie ▪ Extra levens te verdienen 	

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Balvaardigheid ▪ Aangeworpen bal opvangen na bots ▪ Bal na de bots in BH tikken 	
-3-	Materiaal: kegels, net (touw), softballen, rackets, kranten	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cardiovasculaire opwarming ▪ Snelheid, wendbaarheid 	<p>Lijnenloop</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lopen met een lijn tussen de voeten (voorwaarts en achterwaarts) - Met de ene voet op een lijn lopen, met de ander voet ernaast (voorwaarts en achterwaarts) - Op een lijn lopen met de beide voeten (voorwaarts, achterwaarts en zijwaarts) - Voorwaarts langs een lijn lopen met 2 passen rechts en 2 passen links van de lijn - Schaduwlopen langs de lijnen: 2 spelers lopen achter elkaar, de eerste speler maakt allerlei verplaatsingen en bewegingen, de volgende speler doet hem zo snel en zo goed mogelijk na 	Tip: gebruik touwen om lijnen te creëren
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Balgewenning 	<p><u>Balvaardigheid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ bal met vlakke hand op de grond dribbelen (≅ basketbaldribbel) 	

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bal met vlakke hand afwisselend omhoog en op de grond stuiten <p>Variaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ hoogte variëren ○ verschillende ballen ○ met of zonder verplaatsing <ul style="list-style-type: none"> ▪ Herhaling vorige oefeningen met racket 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oog-handcoördinatie ▪ Ontwikkeling van de voorkeurshand. ▪ Ontwikkeling van de fijne motoriek. 	<p><u>Aangeworpen bal opvangen na bots</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Van zone naar zone gooien <ul style="list-style-type: none"> ○ met 1 of 2 handen vangen ○ verschillende ballen ○ de zones steeds verder van elkaar (start op 0,5m) 	<p>Tips:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alle oefeningen telkens zowel met de ene hand als met de andere hand uitvoeren
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Greep- en racketgewenning 	<p><u>Bal na de bots in BH tikken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bal in FH dragen in parcoursvorm ▪ Bal zelf omhoog tikken in BH na bots <ul style="list-style-type: none"> ○ Gemakkelijk: bots - tik - bots - vang (met andere hand) ○ Moeilijk: bots - tik - bots - tik - bots - tik - bots - ... ○ Zeer moeilijk: tik - tik - tik - tik - ... ○ Je kan dit ter plaatse, wandelend, huppelend, lopend,... <p><u>De juiste greep voor BH:</u> De juiste greep voor backhand: "backhand" betekent "rug van de hand" m.a.w. je raakt de bal op het racket met de rug van de hand naar voor. Als je dus je snaren evenwijdig met de grond houdt, wijzen je vingers naar de grond en de rug van je hand naar boven. Met BH mag men ook de tweede hand gebruiken m.a.w. het racket kan dan vastgehouden worden met de 2 handen naast elkaar op het handvat (dominante hand in backhandgreep en de andere hand in forehandgreep er boven).</p>	
<i>Eindspel</i>		
	<p>Hou de bal omhoog</p> <p>Per 2 opgesteld achter een grote krant. Om beurten de bal omhoog spelen, waarbij je probeert de bal in een zone (krant) te laten stuiten. Het accent ligt hier op het opwaarts spelen van de bal en zeker niet voorwaarts! Mogelijke opdrachten: welk duo speelt de langste reeks? Wie speelt buiten de zone (elke fout levert een punt op voor de andere speler)?</p>	

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bal werpen en vangen ▪ Bal over het net in een zone werpen ▪ Bal na de bots in BH over het net tikken 	
-4-	Materiaal: net (touw), softballen, rackets, kranten	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cardiovasculaire opwarming ▪ Snelheid, wendbaarheid 	<p>Goede fee, slechte fee</p> <p>De slechte fee is de tikker. Die moet eventjes naar buiten wanneer de goede fee aangeduid wordt. De slechte fee probeert de kinderen te tikken. De getikte kinderen verstenen. Door een tik van de goede fee worden de getikte kinderen verlost. Het spel is gedaan wanneer ook de goede fee getikt wordt, op dat moment kan niemand meer verlost worden.</p>	
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gericht werpen en vangen ▪ BH-tikken ▪ BH-balwisseling 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Bal zelf opwerpen en de bal over het net in zone spelen met BH</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tegenspeler vangt de bal met 1 hand (2 handen) ○ Tegenspeler houdt de bal tegen met de racket ▪ <u>Bal na de bots in BH over het net tikken</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bal zelf opwerpen en tikken ○ Tegenspeler laten werpen en tikken ○ Tegenspeler houdt de bal tegen, laten botsen en terugslaan ○ Na de bots terugslaan 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toon en vraag nogmaals naar de juiste greep
<ul style="list-style-type: none"> ▪ FH-BH tikken ▪ FH-BH balwisseling 	<p><u>Balwisseling FH -BH</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Per twee de bal om beurten omhoog spelen</u> steeds met een tussentoets op de grond in een zone, die tussen de 2 leerlingen ligt <p><u>Variatie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 2 kranten op de grond op 1m van elkaar, de kinderen mikken op elkaars krant ○ zelfde oefening over het net <ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>De langste rally</u> <p>Per 2 wordt geteld hoelang de bal over de hindernis naar de zones kan gespeeld worden. Wanneer de bal 4x naar elkaar kan gespeeld worden, mogen de zones 1m verder uit elkaar gelegd worden. Welk duo geraakt het verst?</p>	
<i>Eindspel</i>		
	<p>Ballenrace</p> <p>De ballen liggen verspreid over het terrein. Elke speler (of elke ploeg) heeft een</p>	

	<p>emmer. De spelers verzamelen zoveel mogelijk ballen in hun eigen emmer door ze op hun racket te leggen (1 voor 1) en ze naar de emmer te brengen. Het spel loopt tot alle ballen weg zijn.</p> <p><u>Variaties:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Indien te moeilijk met het racket, kunnen de ballen gewoon geraapt worden ▪ Strafballen: enkele ballen met een andere kleur liggen tussen de andere ballen, deze mogen niet geraapt worden want dit zijn strafballen 	
--	--	--

Lesonderwerp:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Balwisseling FH-FH tikken ▪ Balwisseling BH-BH tikken ▪ Balwisseling FH-BH tikken 	
-5-	Materiaal: net (touw), softballen, rackets	
Doelstelling	Oefenstof	Organisatie
<i>Aanwakkering</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Cardiovasculaire opwarming 	<p>De rups</p> <p>De spelers staan in een rij. De voorste speler heeft een bal en geeft de bal door naar achteren. De laatste speler loopt met de bal terug naar voor en geeft die terug mee naar achteren. Op deze manier vordert de rups naar voor. Probeer met je ploeg zo snel mogelijk de overkant te bereiken.</p> <p><u>Variaties:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bal doorgeven op verschillende manieren (zijwaarts, door de benen, boven het hoofd,...) ▪ Zittende rups (spelers zitten in de rij) ▪ Bal op het racket dragen tijdens het naar voor lopen 	
<i>Kern</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ FH-FH tikken ▪ BH-BH tikken 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Balwisseling FH-FH tikken</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bal opwerpen - bots - tikken - bots - vangen ○ Bal opwerpen - bots - tikken - bots - tegenhouden - bots - vangen ○ Bal opwerpen - bots - tikken - bots - tegenhouden - bots - tikken... ○ Bal opwerpen - bots - tikken - bots - tikken ... ▪ <u>Balwisseling BH-BH tikken</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Idem oefeningen FH-FH ○ Bal opwerpen - bots - tikken - bots - tikken ... 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Toon en vraag nogmaals naar de juiste grepen

<ul style="list-style-type: none"> ▪ FH-BH balwisseling 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Balwisseling FH-BH tikken</u> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bal opwerpen - bots - tikken - bots - tegenhouden - bots - tikken... ○ Bal opwerpen - bots - tikken - bots - tikken ... 	
<i>Eindspel</i>		
	<p>Wedstrijdjes tenniswedstrijdjes spelen met de hele klas, in poules van bijvoorbeeld 6 leerlingen waarin iedereen tegen iedereen mag spelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ als leraar kan je de leerlingen in niveaugroepjes indelen, zodat er in de verschillende poules gelijkwaardige wedstrijdjes kunnen gespeeld worden ○ indien het spelen van wedstrijdjes op het kleine terreintje en met zachte ballen nog te moeilijk is voor sommige leerlingen kan dit opgelost worden door het terreintje nog wat kleiner te maken en met mousse ballen te laten spelen. 	

In de lessenreeks wordt geen evaluatieles voorzien. Tijdens de balwisselingsmomenten hebt u als lesgever voldoende tijd om de kinderen een beoordeling te geven. Het belangrijkste in de lessen zijn de motorische ontdekkingen en het leren 'samen' spelen.

Wenst u de oefenstof voor alle kleuren te bekommen? Dan kan u het KidsTennisboek kopen bij VTV: 02/548.03.00 of info@vtv.be voor 60€.

Tot zover de initiatielessen voor de lessen lichamelijke opvoeding in de school. Wij hopen dat u en uw leerlingen veel plezier hebben gehad en dat het zo'n leuke ervaring is geweest dat u ook volgend schooljaar wat ruimte vrijmaakt in uw jaarplan voor tennis.

De Vlaamse Tennisvereniging zal steeds ter uwer beschikking staan voor het beantwoorden van uw vragen of problemen en voor het gratis ontlenen van tennismateriaal.